



Naar buiten



^ De vernatting maakt van de Velpevallei een heus waterparadijs © Hendrik Moeremans
^^ De roodborsttapuit krijgt nieuwe kansen © Luc Meert



© Luc Nagels

Het schouwspel van de lente

...in het land van heuvels, hagen en Velpe

Glooiende graslanden tooien zich in een welriekend kostuum van geel en wit. Water slingert zich een kabbelende weg door het landschap. De wulp jodelt opgetogen en in de doornhagen zingen geelgorzen de Vijfde Symfonie van Beethoven. Ruik, luister en aanschouw: op de Bühne van de Velpevallei speelt de lente de hoofdrol.

Tekst: Hendrik Moeremans

Op een boogscheut van suikerstad Tienen vinden de glooiende heuvels van het Hageland de vruchtbare leemplateaus van Haspengouw. Twee

groene valleien wachten er om ontdekt te worden: de beeldige Rozendaalbeek en het uitgestrekte waterland van de Velpe. Mijn gids is terreinbeheerder Jorg Lambrechts, die elke bocht van de Velpe

kent als z'n broekzak. Dit najaar zal het exact 25 jaar geleden zijn dat Natuurpunt hier het eerste perceel kocht. Ondertussen is de oppervlakte van het gebied ruim 100 hectare groot. "Een



Hier jodelt de wulp nog opgetogen © Hugo Willcockx

forse brok natuur”, glimlacht Jorg trots.

Hét startpunt om het gebied te verkennen is Natuur.huis De Gors, naast de Sint-Maartenskerk van Vissenaken. Het wandelpad duikt er naar beneden, de idyllische Rozendaalbeekvallei in. Het uitzicht op de vallei is meteen al betoverend: de steile helling op onze rechterkant is bedekt met een witgeel tapijt van margriet en knolboterbloem. Machtige knotwilgen vormen een rij langs het water en de kleurige graslanden op de oevers zijn omzoomd met valleibossen. Boven ons componeren de winterkoning en de koolmees de soundtrack van de lente.

Een oplopende holle weg brengt ons weer bovenop het plateau. De pittoreske

vallei ruilen we voor een vergezicht. We betreden het land van de Velpe: bloemrijke graslanden, moerassige ruigtes en akkers bepalen hier het landschap.

“Vroeger waren de graslanden omzoomd met doornhagen”, zegt Jorg. “Maar door de intensifiëring van de landbouw is dat kleinschalige landschap op de schop gegaan.” Daarmee is ook belangrijk leefgebied verdwenen voor soorten als geelgors, roodborsttapuit en grauwe klauwier. “Door nieuwe houtkanten met mei- en sleedoorn aan te planten proberen we die soorten nu opnieuw kansen te geven”, zegt Jorg. De streek heeft nog veel geelgorzen, en ook de veldleeuwerik kan je hier nog horen zingen. “We hebben een grote verantwoordelijkheid om die soorten te helpen. Daarom laten we samen met de land-

bouwers ‘s winters graan staan op de akkers: dat geeft de bedreigde vogels een rantsoen”, verduidelijkt Jorg.

IN DE BRES VOOR EEN EIGENZINNIG RIVIERTJE

Jorg tieg me mee naar de Velpe, een riviertje dat z'n capriolen niet verborgen houdt. Veel had het niet gescheeld of het had er hier compleet anders uitgezien. In de jaren 70 stonden de graafmachines klaar om de Velpe recht te trekken van bron tot monding. “Een paar onverschrokken natuurbeschermers hebben die machines letterlijk tegengehouden.” Gelukkig maar, want in de steile oevers graaft de magnifieke ijsvogel z'n nest uit en 's winters zitten er hier wel honderd wintertalingen op het water.

TANKSTATION TUSSEN DE TOENDRA EN AFRIKA

Wat verderop is de Kleine Velpoer ondieper gemaakt. Zo is een drassige vlakte ontstaan waardoor het beekje zichzelf een weg baant: een doorstroommoeras. Het heeft van de Paddepoel een tankstation gemaakt voor trekvogels, een oase tussen de overwinterplekken in Afrika en de toendra. In de lente zie je hier veel steltlopers op doortocht: groenpootruiter, kempiaan, tureluur en watersnip. Maar ook pijlstaarten, wulpen en kibbelende scholeksters scheren hier over de draslanden voor een snelle hap. Jorg onderbreekt zijn uitleg: een grote zilverreiger trekt met lange halen voorbij.

“Samen met de Vlaamse Landmaatschappij hebben we hier negen nieuwe amfibiepoelen aangelegd”, toont Jorg. Nu al voelen vier veelvoorkomende soorten zich er thuis: pad, bruine kikker, alpenwatersalamander en kleine watersalamander. Maar Natuurpunt hoopt op een dag ook de bedreigde kamsalamander te verwelkomen. Niet alleen de natuur profiteert van de natigheid in de Paddepoel. Doordat een natuurlijke buffer het water hier vasthoudt, wordt het trager afgevoerd en vermijden we een zondvloed stroomafwaarts, in Halen en Diest. In de verte laten vier reeën het wit van hun staart zien en raast een haas de bosrand tegemoet.

SCHILDERACHTIGER DAN MONET

Achter de plas ligt een verborgen parel: een uniek grasland. Met zoveel kleurpracht had zelfs Monet het niet kunnen schilderen. De mix van Haspengouwse en Kempense soorten maakt het grasland zo bijzonder: kruipend stalkruid en karwijselie staan hier broederlijk naast tormentil, blauwe knoop en wilde bertram. En net als het schilderwerk van een oude meester moet het zorgvuldig bewaard en beheerd worden.

Het brongebied van de Rozendaalbeek is de kroon op de lentewandeling: hier loopt de weg over de kam van een spectaculair amfitheatervormig keteldal. Verwacht op de steile flanken geen bloeddorstige gladiatoren, maar laat je tot rust brengen door een bloementapijt met reukgras en goudhaver. Zin gekregen om lentekriebels op te doen in het gebied? Groot gelijk. Vanaf het startpunt aan Natuur.huis De Gors kan je wandelingen doen van 4, 7 of 10 km. Stevige stapschoenen of rubberlaarzen zijn geen overbodige luxe.

Ervaar de lente ...in de heuvels van het Hageland

Wil je graag ronddwalen in de gekleurde heuvels van de Rozendaalbeekvallei? Genieten van het concert van de geelgorzen? Zak dan af voor een verblijf in het Hageland.



Bed and Breakfast Nokernote ligt in Vissenaken, in het zuiden van het Hageland op de grens met Haspengouw. Je kan er genieten van de grote tuin met bijhorende boomgaard of op een van de terrasjes uitrusten in de avondzon. In en rond Vissenaken zijn er veel mogelijkheden voor natuurliefhebbers, wandelaars en fietsers om te genieten van het mooie Hagelandse landschap. Verschillende wandelroutes en fietsroutes doorkruisen Vissenaken. De betoverende Rozendaalbeekvallei is vlakbij.

Meer info en reservaties:
Romeinsebaan 55
3300 Vissenaken (Tienen)
0474-65 53 44 www.nokernote.be